Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 5500 Mk.
Z odnoszeniem do domu 6500 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową 7 0 Mk.
Zagranicą 14000 Mk
Cena pojed. egzemplarza 250 Mk.

CENA 250 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz non. lub jego miejsce na str. 1.2.3. m. 1000., w tekście m. 750, Nekrologi 1000 mk. zwyczajne 500 mk

Adres Redakcji i Administracji Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 9 Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 55 (7391). Piątek, dnia 9 Marca 1923 r Rok XXXI

TELEGRAMY.

Zatarg w komisji rolnej.

WARSZAWA 8. Na posiedzeniu komisji rolnej powstał zatarg pomiędzy prezesem Gł. Urz. Ziemskiego a niektóremi członkami komisji. Na tle wykonania ustawy o reformie rolnej toczyła się dosyć żywa wymiana zdań pomiędzy prezesem G. U. Z. p. Ludkiewiczem, b. ministrem Kiernikiem, posłem Plutą, oraz posłem Kwapińskim. W dniu wczorajszym prezes G.U.Z. oświadczył, że wobec wysłanych przeciwko niemu zarzutów, w tych warunkach pracować nie może i posiedzenie komisji opuścił.

Przypuszczają, że p. Ludkiewicz zgłosi podanie o dymisję.

Ewentualny program rokowań z Niemcami.

PARYZ. W „Echo de Paris" Pertinax zastanawia się nad możliwością kapitulacji Niemiec i rokowań niemiecko-francuskich nad całokształtem spraw spornych. Pertinax pisze, że wielkie trudności nastręczyłyby się, gdyby Anglja zechciała wziąć udział w rokowaniach. Anglja w tym wypadku zaproponowałaby powierzenie sprawy rokowań komisji odszkodowań, co byłoby dla Francji niedopuszczalne.

Na wypadek rokowań francusko - niemieckich Pertinax przewiduje następujący program:

1) Dostosowanie planu wypłat z dn. 3 maja 1921 r. do obecnego stanu rzeczy.

2) Wyzyskanie zagłębia Ruhry i Nadrenji dla sprawy odszkodowań.

3) Ostateczne uregulowanie ustroju w kraju nadreńskim.

4) Problemy francusko-belgijskiego bezpieczeństwa z uwzględnieniem artykułów traktatu wersalskiego o demilitaryzacji lewego brzegu Renu.

5) Problem zagłębia Saary, który, według traktatu, ma być w roku 1935 uregulowany przez plebiscyt, co mogłoby nastręczać sposobność do nowych konfliktów.

6) Problem westfalskiego węgla, który jest niezbędny dla francuskiego przemysłu i który w wersalskim nie został należycie uregulowany.

Miljardy ze szmuglu koni.

KRAKOW. W dalszym toku śledztwa w sprawie przymytnictwa koni do Czech udało się przed trzema dniami ująć nowych wspólników szajki przemytników. Są to Herzinger i Bencher, handlarze ze Wschodniej Małopolski. Wykupywali oni masami konie w okolicach Nowego Targu oraz w całej Zachodniej Małopolsce i wysyłali je za korony czeskie i dolary częściowo do Czech, a podobno nawet i do Litwy. Jak wynika ze śledztwa handlarze ci dorobili się miljardowych fortun. Dalsze śledztwo w toku.

Wagony amerykańskie dla Polski.

GDANSK. Do Gdańska przybyły 3 amerykańskie okręty, które przywiózły 879 wagonów z ogólnej ilości 7500, zakupionych przez rząd polski w Ameryce. W tych dniach oczekiwane jest przybycie dwóch dalszych okrętów. W ciągu marca nadto przybędą do Gdańska jeszcze 4 okręty z wagonami dla Polski. Poza wagonami okręty amerykańskie przywiozły do Gdańska 25 lokomotyw typu Baldwina, które będą zmontowane w Gdańsku. Dotąd wypuszczono z Gdańska 25 zmontowanych wagonów. Cały montaż wszystkich wagonów ma być przeprowadzony w Gdańsku i Szczecinie w ciągu rb.; przeważna część montażu odbywa się w Gdańsku.

Marka Polska na Śląsku.

KATOWICE (AW.) 8. Z powodu nieporozumień jakie wynikają na tle ustalonego urzędowo kursu marki polskiej przedstawiciel Agencji Wschodniej zwrócił się do syndyka Izby Handlowej Inżyniera Brzeskiego z prośbą o wyłuszczenie mu właściwego celu notowań urzędowych oraz wyjaśnienia kogo i w jakich wypadkach one obowiązują.

W myśl par. 307 konwencji genewskiej Izba Handlowa wyłoniła specjalną komisję dla ustalenia kursu marki polskiej. Artykuł ten przewiduje, że w razie wypowiedzenia marki niemieckiej prawo określania kursu marki polskiej przysługuje Izbie Handlowej a określanie to następuje na zasadzie przeciętnych kursów banknotów polskich w Warszawie Gdańsku. Berlinie i Katowicach. Jak wiadomo Berlin ani Katowice nie notują dotąd marki polskiej urzędowo. Izba Handlowa nie zdołała dotąd założyć w Katowicach giełdy pieniężnej głównie z powodu braku odpowiedniego lokalu. W skład powyżej wymienionej komisji wchodzą: dyrektor katowickiego oddziału P.K.K.P. jako przewodniczący, 3 przedstawicieli banków, jeden z ramienia przemysłowców i 2 przedstawicieli kupiectwa.

Komisja obraduje codziennie popołudniu i ustala kurs marki polskiej ważny na następny dzień stosownie do regulaminu bez względu na ilość członków obecnych, w terminie ściśle oznaczonym między godziną 4—popołudniu. W razie niedojścia do porozumienia, o kursie rozstrzyga Izba Handlowa. (Dotychczas takiego wypadku nie było)

Kurs ustalony komisja walutowa natychmiast komunikuje urzędom telegraficznym, dyrekcji kolejowej i prasie. Władze kolejowe i telegraficzne przesyłają też zaraz kurs marki stacjom i gminom. Szczególny nacisk trzeba położyć na to, oświadczył w końcu p. inż. Brzeski. w czem publiczność dostatecznie się nie orjentuje że ustalony kurs marki polskiej nieodnosi się do pieniężnych tranzakcji wymiennych, gdzie waluta jest niejako towarem, lecz obowiązuje przy wywiązywaniu się z długów, względnie przy zapłacie za zakupiony towar.

Rewizja w Łodzi.

ŁODZ (AW.) 8. W tych dniach bawił w Łodzi jeden z członków specjalnej komisji sejmowej koła żydowskiego, który z polecenia tej komisji zbiera materjał dotyczący sprawy sprzedaży cegły ze składów miasta Łodzi, w szczególności udziału w tej sprawie posła MHolmana. W tych dniach sprawa ta zostanie zreferowana na specjalnem posiedzeniu koła żydowskiego.

W i z y t y.

PARYZ (AW.) 8. Ekonomiczna misja polska pod przewodnictwem ministra pełnomocnego Targowskiego, po odwiedzeniu Targów Lyońskich 12 bm. udaje się do Paryża, gdzie przyjęta zostanie na posluchaniu u prezydenta Republiki francuskiej Milleranda i prezesa ministrów Poincarego. 16 bm. misja polska udaje się w podróż do Lille, następnie Havru, Rouen. Dijon i wraca do Warszawy 21 bm.

Francja i Rossja.

PARYZ (AW.) 8. „Journal des Debats" w artykule wstępnym Gauvaina pt. „Sowiety i handel międzynarodowy" pisze, że poszczególne izby handlowe wielkich miast francuskich żądają podjęcia oficjalnych stosunków z Rosją. Gauvain zapytuje, czemu instytucje te nie wysyłają same swych przedstawicieli, a chcą skompromitować rząd dla swych interesów prywatnych. Iżby handel winny same wysłać przedstawicieli swych do Rosji.

Kemal Pasza o sytuacji.

PARYZ (AW.) 8. Donoszą z Angory: W trakcie uroczystego posiedzenia Zgromadzenia Narodowego w związku z czwartą rocznicą rządu angorskiego Mustafa Kemal Pasza wygłosił dłuższe przemówienie o sprawach aktualnych.

Udaliśmy się do Lozanny, mówił Kemal Pasza, ze szczerą intencją pokojową. Walczymy o niezależność finansową, gospodarczą i sądową, jednak sprzymierzeni uporczywie przeciwstawiają się naszym dążeniom. Oczekujemy na pokój, który zależy całkowicie od sprzymierzonych. Uważamy jednak, że okres zwlekania winien się skończyć jaknajprędzej.

W chwili obecnej zacieśniamy stosunki z Afganistanem i Persją wzmacniamy przyjaźń z rządem Sowietów zgodnie z Traktatem. Uregulowanie stosunków ekonomicznych z powyższemi krajami stanowi podstawę naszej polityki na Wschodzie. W chwili obecnej rozważany jest właśnie traktat handlowy i konwencja konsularna z Sowietami.

W zakończeniu swej przemowy Kemal Pasza podniósł bohaterstwo armji tureckiej, symbol potęgi narodu i Zgromadzenia Nar. w Angorze

Sytuacja w Rossji.

PARYZ (AW.) 8. „Eclair" zamieszcza uwagi pewnej wybitnej osobistości rosyjskiej o raporcie Brockdorf-Rantzau a w sprawie sytuacji Rosji. Jak twierdzi „Eclair" w Rapallo został zawarty układ wojskowy między Niemcami, a Rosją. Być może, że układ jest ustny. Na istnienie tego układu wskazuje szereg inżynierów i robotników niemieckich, którzy pojechali do Rosji, wstępując tam do fabryk amunicji, aeroplanów, gazów trujących itd. Na posiedzeniu „internacjonału" Bucharin przedstawił teorję: w myśl której komuniści, w razie wojny, mogą przystąpić do sojuszu z państwem burżuazyjnem. Obecna okupacja Ruhry przedstawia odpowiedni moment dla wyzyskania traktatu w Rapallo. Wezwano więc do Berlina Brockdorf Rantzau, a który złożył raport o obecnej sytuacji Rosji w tonie bardzo pesymistycznym, uważają, że nie można liczyć na interwencję wojskową Rosji. Zdaniem posła niemieckiego wojskowy układ z Rosją został już przedarty. Nie mniej pesymistyczne były uwagi Rantzaua o położeniu ekonomicznem Rosji.

Raport posła Rantzaua spowodował oziębienie stosunków rządu niemieckiego do Rosji i wznowienie rokowań rządu niemieckiego z przeciwnikami bolszewizmu.

Walka z faszyzmem w Niemczech.

MONACHJUM (A.W.) 8 Socjaliści i komuniści coraz częściej rozbijają zgromadzenia narodowych socjalistów, uważając je za niebezpieczeństwo dla robotników. Ostatnio w Augsburgu doszło do gwałtownej bójki, w czasie której przeszło 100 osób zostało rannych, a sala, w której zgromadzeniesię odbywało - zniszczona. Narodowi socjaliści zapowiadają zastosowanie samoobrony na wzór faszystów, aby bronić się przed tego rodzaju atakami.

Sytuacja w Niemczech.

BERLIN (A.W.) 8 Obecna sytuacja Niemiec wytworzona przez zajęcie Ruhry, specjalnie o ile chodzi o zapotrzebowanie węgla i uzyskanie zasobów pieniężnych na jego przywóz, przedstawia się jak następuje:

Po odliczeniu własnej konsumpcji kopalń i koksowni wywóz z Zagłębia Ruhry w roku 1922 wynosił około 53 miljony tonn węgla, 24 i pół milj. tonn koksu, z tego wywożono do Niemiec 26,6 milj. tonn węgla i około 8,6 miljonów tonn koksu. Wobec tego, że obecnie wywozu tego z Ruhry niema, przyczem nie można go zastąpić przez nadprodukcję w innych rewirach niemieckich, brak można usunąć jedynie przez przywóz z zagranicy. Wprawdzie przed zajęciem Ruhry, Niemcy sprowadzały węgiel z Anglji obecnie jednak przywóz zwiększa się o wymienione wyżej ilości nie otrzymywane z Ruhry. Łącznie sprowadza się z Anglji miesięcznie 2,9 miljonów tonn węgla licząc po 31 szylingi za tonnę. Na zapłacenie przywozu idzie 5 miljonów fnt. szerl. miesięcznie, czyli około 4,3 milj. fnt. szerl. więcej niżeli przed okupacją Ruhry. Przeliczyć to na marki złote suma wyniesie około 75 mil. mk. zł. za sam węgiel. Razem z przywozem koksu - Niemcy wydają conajmniej 100 miljonów marek złotych miesięcznie. Jeśli wydatek powyższy, bez którego przemysł niemiecki nie może się absolutnie obejść, przedstawimy w świetle rozpisanej obecnie pożyczki złotej, to na zapłacenie zapotrzebowania węgla Niemcy wydać muszą w przeciągu dwóch miesięcy całą tę pożyczkę.

Kiereński o przyszłości Rossji.

BERLIN (A.W.) 8 Przedstawiciel Express Correspondenz uzyskał rozmowę z Kiereńskim o politycznem położeniu i przyszłości Rosji. Rozmowa wykazała, że przywódca rosyjskiej rewolucji na wiosnę i w lecie 1917 roku pod wpływem późniejszych wydarzeń zmienił swoje poglądy tyczące się Rosji. Kiereńskii powiedział, że istnieją obecnie w Rosji dwie warstwy społeczne, które wchodzą w grę jako czynniki posiadające znaczenie polityczne. Są to: chłopi na wsi i burżuazja, którą wytworzyła rewolucja w miastach. Dawno garstka inteligencji i szlachty są dzisiaj gromadką bezsilnej w różnych stronach świata rozrzuconej emigracji. Robotnicy przemysłowi stracili swe polityczne znaczenie wskutek upadku ekonomicznego. Stanu mieszczańskiego, w zachodnio europejskim znaczeniu tego słowa, wogóle w Rosji nigdy nie było.

O restauracji monarchji w Rosji nie może być mowy, należy oczekiwać raczej ukonstytuowania się demokratycznej chłopskiej republiki, w której nowopowstała burżuazja ztanowić będzie opozycję prawicową nie bez dążności plutokratyczno - reakcyjnej. Chłopi rosyjscy nietylko wzmocnili się ekonomicznie po wojnie, jak to ma miejsce w innych krajach, ale także przebyli szybki i zdumiewający rozwój duchowy. Po r. 1917 chłopa rosyjskiego interesowało tylko jedno pytanie: „Jak otrzymać więcej roli?" Dzisiaj ta sprawa została załatwiona, przez rewolucyjne rozdawnictwo posiadłości szlacheckich. Chłop, którego głód ziemi został zaspokojony, obecnie domaga się praw politycznych. W młodem pokoleniu chłopów rozwinęła się szybko półinteligencja, która w pszyszłości podejmie tradycyjną rolę kulturalną. Narazie jednak ta młoda generacja chłopska stała się głosicielką nowej politycznej ideologji jaskrawo różniącej się od ideologji marksizmu. Ideologja ta wystawia dwa naczelne żądania: 1) Pojęcie ludu pracującego obejmuje trzy równorzędne grupy społeczne: chłopów, robotników przemysłowych i inteligencję pracującą; 2) polityczne prawa ludu nie są wynikiem stosunków ekonomicznych, lecz jedynie stanowią założenie gospodarczego życia a nawet zwiększenia produkcji.

W tym duchu będzie budować chłop rosyjski swoją Republikę.

W dalszym ciągu rozmowy Kiereńskij poruszał sprawy utworzenia politycznego systemu kontynentalnego, który według jego zdania stał się koniecznością polityczną. Punkt ciężkości polityki światowej przeniesiony jest obecnie z Europy na Ocean Spokojny. Tam stoją naprzeciwko siebie dwie potężne grupy mocarstwo anglosaskie z Ameryką, Anglją i dominjami z jednej strony i azjatycko - malajska pod hegemonją Japonji z drugiej. Dla utrzymania równowagi pokojowei musi wystąpić europejski system kontynentalny którego awangardą nad Oceanem Spokojnym powinna być Rosja, chociaż ze względu na swe położenie geograficzne. Rosja odegra swą rolę historyczną, jako naturalne ogniwo między Europą i Azją w wielkich wydarzeniach, których widownią będzie Ocean Spokojny Ale taksamo jak w Europie, także nad Oceanem Spokojnym Rosja będzie prowadzić politykę pokoju i kompromisu.

Giełda Warszawska.

WARSZAWA 8. New-York — 43000, Londyn — 207000. Niemcy — 180. Paryż—2740

Sprawa uposażenia pracowników państwowych.

W poniedziałek obradowała sejmowa Komisja Budżetowa nad nagłym wnioskiem p. Smulikowskiego i tow. z P.P.S. domagającym się przedłożenia projektu ustawy uposażeniowej dla funkcjonarjuszów państwowych i robotników przedsiębiorstw państwowych, tudzież nad wnioskiem Zw. L. N. Referował p. Manaczyński, który zgłosił wnioski, domagające się:: 1) określenia terminu przedłożenia ustaw przez Rząd w ciągu 4 tygodni, 2) zniesienie drugiego pasa drożyźnjanego, 3) przedłożenia projektu ustaw, dotyczących zaopatrzetnia na starość pracowników państwowych - (wniosek ten uchwalił już Sejm w dniu 26 stycznia). W dyskusji nad referatem p. Pragier w dłuższem przemówieniu umotywował potrzebę unormowania bytu pracowników wszelkich kategorji, jako niezbędny warunek uzdrowienia administracji. Wywody swoje streścił dr. Pragier w rezolucji, uchwalonej znaczną więcszością głosów. Rezolucja ta brzmi::

„Sejm wzywa Rząd do takiego unormowania płac pracowników państwowych, któreby zapewniły pracownikom wszelkich kategorji należytą stopę życiową i umożliwiły Państwu utrzymanie kontyngentu pracowników o pełnych kwalifikacjach fachowych".

Następnie p. Nowicki (Wyzwolenie) omawiał sposób wypłaty poborów i zgłosił poprawkę obniżenia terminu przedłożenia projektu do 2 tygodni.

Pos. Smulikowski po szerwszym umotywowaniu przedłożył następujące dodatkowe wnioski.

1) Sejm wzywa Rząd, ażeby skreślił zaliczki, wypłacone pracownikom państwowym. w ubiegłym roku;

2) ażeby wszelkie pobory pracowników wypłacał punktualnie w terminach ściśle określonych i

3) ażeby, w myśl uchwały Sejmu z dnia 26 stycznia złożył sprawozdanie z wykonania uchwał, dotyczących uposażenia emerytów.

Wnioski te uchwalono, jako też uchwalono zmienioną na życzenie Rządu poprawkę posła Nowickiego, naznaczając termin Rządowi przedstawienia ustawy uposażeniowej w przeciągu 3-ch tygodni.

Szopka Warszawska.

W podziemiach kawiarni ziemiańskiej w Warszawie codziennie o 10-ej wieczorem tłoczy się doborowa publiczność ze sfer kulturalnych, aby ujrzeć jak wygląda Warszawa i Warszawka w zwierciadełku satyry. Generał Sosenka jest codziennie witany oklaskami za sentymentalną śpiewkę:

Tam na błoniu błyszczy kwiecie.
Jestem w każdym gabinecie,
A Jacyna jak malina
Niesie koszyk dyż...
Miłym był mi Moraczewski,
Miłym był mi Paderewski.
Dla Nowaka mam buziaka
I powracam już...

Oklaski też budzi djalog o podobieństwie między Wuerem (W. Rabski) a Mussolinim, rozpoczynający się niewinnie:

Mussolini nosi czarną koszulę.
I słuchają go ministry i królę.
I pan Wuer nosi czarną koszulę.
A słuchają go filistry i Srule.

Dyplomata Pa-Te-Ki przemawia po japońsku:

Kokota jako tako nabosaka maca kuraki na hamaku.

I opowiada o swych przewagach:

Na dworskim balu byłem u mikada,
W koło wiśniowy pachniał sad,
Rzekł ktoś łagodnie: „Niech pan siada
Panie Pa-Ta-Ki, jakżem rad!"
Wczoraj zwiedzałem szczyt Shimmiego,
Na samym szczycie jadłem ryż.
Stamtąd depeszę do Skrzyńskiego
Kropnąłem: „Polska idzie w zwyż"

Redaktor Bezstroński zakłada „komitet odżydzania Polski" w którym zasiada:

Dostojny i potężny sztab.
Plus catholique, que le Pape:
Aryjczyk Pitzeles-Orliński,
Słowianin-Goldscheider- Goryński,
Pan Feintuch-Szarski, też nie żyd
I Weinfeld, ein Lechit si git.
Sarmatka Jawitz-Pannenkowa.
Brun Rabski i Lewentalowa.
Z „Dwóch Groszy" Orenstein, oj, oj,
I Loewy-Stroński, stary goj!

KRONIKA.

— KONFERENCJE WIELKOPOSTNE w kościele OO. Jezuitów odbędą się w następującym porządku:

DLA PAŃ. W poniedziałek, dn. 12 marca, o godz. 5-ej wieczorem, konferencja wstępna.— We wtorek, środę, czwartek i piątek konferencja o godz. 5-ej wieczorem, poczem krótkie nabożeństwo z błogosławieństwem N. Sakramentu. W sobotę spowiedź św. — W niedzielę, 18 marca, Msza św. i wspólna Komunja św. o godz. 8-ej rano.

DLA PANÓW w zakrystji kościoła (wejście przez kościół). W poniedziałek, dn. 19 marca, o godz. 7-ej wieczorem, konferencja wstępna. We wtorek, środę czwartek, piątek i sobotę konferencja o godz. 7-ej wieczorem. Msza św. i wspólna Komunja św. wielkanocna w niedzielę dn. 25 marca, o godz. 8-ej rano. A.M.D.G.

— KONCERT ORKIESTRY 29 p. S. K. Po przyjeździe do Kalisza orkiestra 29 p. S. K. przygotowuje się do dania kilku koncertów z programem niegranym w Kaliszu. Wykonane będą niektóre rapsodje Liszta. Koncerty orkiestry 29 p. S. K. w Kołomyji cieszyły się ogromnem powodzeniem.

Najbliższy koncert odbędzie się w krótkim czasie.

SPADEK AMERYKAŃSKI.

Po zmarłym w roku 1912 w San Antonio Texas, Księdzu Ludwiku Dąbrowskim pozostał spadek, do którego uprawnionym jest, między innymi spadkobiercami, z miejsca pobytu nieznany Stanisław Nieznański, ostatnio zamieszkały w Włocławku, przy ul. Przejazd Nr. 1.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament Konsularny, podając powyższe do publicznej wiadomości, wzywa osoby, któreby mogły udzielić bliższych informacji o miejscu obecnego zamieszkania Stanisława Nieznańskiego, o zakomunikowanie ich Ministerstwu Spraw Zagranicznych, Wydział Prawno-Konsularny, z powołaniem się na numer sprawy K. II. a. 4344/23.

— KONCERTY NAMYSŁOWSKIEGO.

W sobotę dn. 10 b.m. i w niedzielę dn. 11 b.m. odbędą się w Kaliszu w sali Stow. Rzem. Chrześć. tylko dwa koncerty wszechświatowej sławy orkiestry Namysłowskiego. Początek koncertów o godz. 8 wiecz.

— BENEFIS.

Dzisiaj t.j. w czwartek dn. 8 b.m. odbędzie się w lokalu restauracji p. Kielera benefis ulubieńca publiczności Kaliskiej dyrektora orkiestry p. Stanisława Mitmana. Cały elegancki Kalisz daje sobie więc dzisiaj rendez - vous u Kielera.

— REJESTRACJA SAMOCHODÓW.

Z ramienia Wojewódzkiej Okręgowej Dyrekcji robót publicznych przyjeżdża w sobotę rano z Łodzi do Kalisza specjalna komisja w celu przeprowadzenia rejestracji samochodów powiatu Kaliskiego oraz przeegzaminowania Kierowników samochodami (szoferów).

Komisja ta urzędować będzie w biurze wydziału drogowego starostwa (szosa Turecka) od godz. 8 rano do 12 w południe.

W terminie tym zgłosić się winni wszyscy, właściciele samochodów wraz z pojazdami, oraz szoferzy, mający zdawać egzamin na prawo kierowania samochodem, uprzednio jednakże należy złożyć podania, szczegółowo wypełnione przez petentów. Wzory podania udziela Starostwo Kaliskie (wydział 2, pokój 62).

— STRAJK ELEKTROMONTERÓW.

W dn. 6 b.m. o godz. 4 po poł. rozpoczął się w Kaliszu strajk elektromonterów. Strajk wybuchł na tle żądań ekonomicznych, których pracodawcy nie chcą zaspokoić.

— SEZON SPORTOWY.

Jak się dowiadujemy Kaliskie T-wo Sportowe „Prosna" rozpocznie niebawem po wywczasach zimowych ożywioną działalność. W dn. 18 b.m. odbędzie się ogólne zebranie członków Towarzystwa, na którym w myśl statutu wybrane będą nowe władze, a następnie omówiony będzie plan prac w tegorocznym sezonie sportowym.

— KURSY STRAŻACKIE.

W niedzielę, 4 b.m., w sali gmachu własnego, odbył się jednodniowy kurs przeszkolenia dla szarż Straży ogniowej. Kurs prowadził instruktor Związku Florjańskiego p. Zygmunt Kolesinski. W wykładach swoich skreślił on stan pożarnictwa polskiego, zakomunikował o utworzeniu się kasy zapomóg w razie wypadków strażaków na służbie (ubezpieczenie), wreszcie przeprowadził ćwiczenia praktyczne i instrukcyjne. W kursach niedzielnych, oprócz członków Straży Kaliskiej, przyjęli udział przedstawiciele Straży powiatu Kaliskiego. Instruktor zwiedzał tabor Straży Kaliskiej i znajdując takowy w zupełnym porządku, wyraził Straży uznanie.

— Z TARGU.

Dowóz produktów na ostatni targ był średni. Tendencja jak zwykle, zwyżkowa. Ceny żądano i płacono następujące: litr mleka — 1000 mk. kilo sera do 4000 mk., kwarta masła 18.000 — 20.000 mk. Drobiu wiele: kura — 15.000 — 25,000 mk., gęsi 25.000 — 50.000 mk.

— NOWY NUMER „ILLUSTRACJI POLSKIEJ" wyszedł i zawiera bogatą i interesującą treść, na którą składają się między innemi: Zdjęcie z komendy naczelnej wojsk okupacyjnych w okręgu Ruhry, w Düsseldorfie (tytułowa). przedstawiające gen-gen. Weyganda i Degoutta oraz ministra robót publicznych Le Trocquer; tanki francuskie na ulicach Dortmundu; kuchnie wojskowe francuskie, wydające żywność najbiedniejszej ludności; szczegółowa mapę Zagłębia Ruhry; liczne zdjęcia krajobrazów zimowych oraz sporty na wolnem powietrzu; najnowsze postępy w lotnictwie (żaglowce powietrzne), zdjęcia z kursów gimnastyczno - sportowych w Grudziądzu; niezwykły sposób zabezpieczenia automobilu przed kradzieżą, stosowany w Nowym Yorku; telefon bez drutu w automobilu; gen. Bronzetti, jako szeregowiec w armji narodowej we Włoszech; dalszy ciąg noweli B. Oskarda z cyklu „Dziwne opowieści" p.t. „Oczy które zabiły." Ogłoszenia.

— REKORD — ŚWIAT KOBIECY". Wyszedł z pod prasy Nr. 3-ci (marcowy) tego wykwintnego wydawnictwa przeznaczonego dla naszych pań. Numer ten oprócz całej galerji modeli najmodniejszych ubrań zawiera następujące artykuły: „Hygiena ubrania"; „Debiut pani Janki" (słów parę o nakrywaniu stołu), dokończenie prześlicznej noweli Zbierzchowskiego; „Śmierć czy miłość"; „Kocie Scherzo"; „Wielki konkurs robót ręcznych"; Sprawozdanie z teatrów lwowskich z ilustracjami; roboty ręczne"; „Dzień nóżki Paryżanki (wzory najmodniejszego obuwia); „Jak zrobić sobie modny kapelusz"; „Kobieta w życiu rodzinnem"; felietonik; „Mówią że...; „Pogadanki kosmetyczne" „Dobra gospodyni"; Odpowiedzi od Redakcji, przegląd mód; opis modeli i ogłoszenia. Prenumerować i kupować oddzielne numery nasze czytelnice mogą w księgarni p. Skąpskiego w Kaliszu.

— Z CHÓRU SW. CECYLJI.

W ubiegłą niedzielę, w sali T-wa Muzycznego, odbyło się ogólne roczne zebranie członków T-wa Śpiewaczego im. św. Cecylji. Zebranie zagaił prezes T-wa p. Wanat i stwierdzając prawomocność zebrania zaproponował na przewodniczącego p. Fr. Herbicha. Sekretarz T-wa p. Janowski odczytał następnie sprawozdanie kasowe oraz z działalności T-wa za rok ubiegły. Po dłuższej dyskusji, wywołanej zbyteczenie i niesłusznie przez jednego z członków, ogólne zebranie sprawozdanie to zatwierdziło, wyrażając podziękowanie Zarządowi za korzystne i akuratne prowadzenie spraw T-wa.

Ze sprawozdania tego dowiadujemy się, że T-wo Śpiewacze im. św. Cecylji przemianowane zostało w roku ubiegłym z dawnego chóru Kościoła po - Bernadyńskiego, liczy obecnie około 60 członków czynnych, 40 ofiarodawców, oraz 2-ch honorowych (ks. Kalinowski i ks. rektor Meyer), posiada dość zasobny inwentarz. W roku ubiegłym Zarząd odbył 8 posiedzeń, urządzono 9 przedstawień i koncertów na cele dobroczynne (1 koncert w Zduńskiej - Woli), oraz wycieczkę do Tykadłowa, ufundowano własny sztandar.

Dochody T-wa za rok sprawozdawczy wynosiły 2.028.662 mk. rozchody 1.200.065 mk, czysty zatem zysk na 1 stycznia r.b. wykazywał 828.597. Jest to rezultat b. piękny, rzadko spotykany w tego rodzaju Towarzystwach i dowodzi o staranności i ruchliwości Zarządu.

Przystąpiono następnie do wyborów nowej komisji rewizyjnej, do której większością głosów zostali wybrani pp.: W. Maciejewska, J. Markiewiczówna, A. Tomczyk i P. Zelcer.

Do sądu honorowego na miejsce p. Odziemskiego, który wyjechał, wybrano p. J. Pniewskiego.

Uchwalono wreszcie podwyższyć składki miesięczne: od członków czynnych — 500 mk, od popierających — 1.000 mk.

— WIELKANOC w tym roku przypada, jak wiadomo, na dzień 1-szy kwietnia, co w 20-tem stuleciu jeszcze się nie zdarzyło, lecz zajdzie jeszcze 3 razy, t.j. w roku 1934, 1945 i 1956. Również w ubiegłym stuleciu Wielkanoc przypadała na 1-go kwietnia 1 razy w latach 1804, 1866, 1877 i 1888. W latach 1907 i 1918 mp. święciliśmy Wielkanoc w dwóch miesiącach. Wielką Niedzielę 31-marca, a poniedziałek wielkanocny 1-go kwietnia, co zajdzie jeszcze w latach 1929 i 1991. Najwcześniejsza Wielkanoc przypadała na 22-go marca. Jednak Wielka Niedziela nie przypadnie na ten dzień w 20-tem stuleciu, a zdarzyło się to już w roku 1818. Dopiero w roku 2285 przypadnie znów Wielka Niedziela na 22 marca. Najwcześniejszą Wielkanoc w naszem stuleciu święciliśmy w dniu 23 marca 1913 r.; zdarzyło się to też w latach 1845 i 1856. Najpóźniejsza Wielkanoc przypadała w roku 1866 na dzień 25-ty kwietnia i przypadnie jeszcze w roku 1943.

— ROZWÓD MARJAWICKI.

W Piotrkowie sąd okręgowy rozważał sprawę Haliny P. przeciwko mężowi Wojciechowi P. inżynierowi i orzekł małżeństwo owe zawarte w rzymsko - katolickiej parafji za rozwiązane przez rozwód z winy męża.

Dodać należy, że pozwany przed sprawą przyjął marjawityzm wobec czego sprawa podlegała właściwości sądu okręgowego, który w wyrokowaniu w danej sprawie kierował się opinją biskupa marjawickiego.

ODEZWA
Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Obywatele Rolnicy!

Obok różnych klęsk ekonomicznych, spowodowanych długotrwałą wojną, najgroźniejszą może klęską dla rolnictwa są choroby zaraźliwe zwierzęce, które zapuściły głębokie korzenie na ziemiach polskich, powodując nieobliczalne wprost straty w inwentarzu żywym. Obecnie po zlikwidowaniu zarazy księgosuszowej z poszczególnych chorób zaraźliwych zwierzęcych na pierwsze miejsce wybiła się jedna z najgroźniejszych zaraz zwierzęcych, uniemożliwiająca zupełnie rozwój hodowli bydła rogatego, tj. zaraza płucna. Statystyka notuje niezwykłe rozszerzenie się tej zarazy w Województwach: Poznańskiem, Warszawskiem, Lubelskiem, Białostockiem, Kieleckiem, Łódzkiem, Nowogródzkiem i Poleskiem. W wymienionych powyżej Województwach zarejestrowano urzędowo zgórą 500 punktów zarazu płucnej bydła rogatego. Sporadyczne wypadki tej zarazy zdarzały się także w Województwach: Krakowskiem, Tarnopolskiem i Lwowskiem. Ponieważ dalsze rozszerzenie się tej zarazy grozi zupełną zagładą krajowej hodowli bydła Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych musi przeprowadzić planową i systematyczną akcję, mającą na celu stopniowe opanowanie zarazy płucnej.

Jednak akcja rządowa, podjęta w tym kierunku, nie wyda należytych rezultatów, jeżeli Obywatele Rolnicy, nałeżycie jej nie poprzecie. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. wzywa Was przeto, Obywatele Rolnicy, abyście zastosowywali się ściśle do wszelkich zarządzeń, wydawanych urzędowe organa weterynaryjne na mocy obowiązujących ustaw weterynaryjnych.

Niejednokrotnie zarządzenia te będą bardzo przykre, Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zwraca jednak uwagę, że tylko ściśle ich wykonywanie pozwoli nam rychło oczyścić kraj z zarazy.

Jedynym skutecznym środkiem walki jest wybijanie sztuk chorych, podejrzanych o chorobę, a nawet podejrzanych o zarażenie się tą chorobą, tj. pozornie jeszcze zdrowych, lecz które zetknęły się z osobnikami chorymi. O ile przeto organa działające z ramienia Rządu zarządzą wybicie waszego bydła, poddajcie się bez szemrania temu zarządzeniu, tem więcej, że władze otrzymały polecenie, aby za zabite sztuki bydła wypłacały Wam jaknajrychlej stosowne odszkodowanie, względnie różnicę między ceną szacunkową a kwotą otrzymaną ze sprzedaży części sztuki, nadających się do użytku.

Głównym warunkiem powodzenia akcji Rządu, obok bezwzględnego posłuchu dla władz, jest jaknajrychlejsze ujawnianie nowych ognisk zarazy. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. prosi Was przeto, Rolnicy, abyście o każdym wypadku zachorowania bydła wśród objawów wzbudzających podejrzenie zarazy płucnej donosili natychmiast właściwym władzom i aż do stwierdzenia istoty choroby trzymali sztuki chore, podejrzane a nawet pozornie zdrowe ale które się zetknęły z chorymi osobnikami, w zupełnem odosobnieniu.

Najbardziej wpadającym w oko objawem zarazy płucnej, poza objawami, dotyczącemi wszystkich chorób zaraźliwych, jako to: utrata chęci do jadła, ogólne osłabienie, podniesiona ciepłota ciała, — jest suchy, połączony z bólem krótki kaszel, dający się najłatwiej zaobserwować rano przy dojeniu. W dalszym przebiegu choroby występuje utrudniony oddech tak, że chorę zwierzę, chcąc sobie ulżyć, rozkracza szeroko przednie nogi, cofając łokcie do wewnątrz, rozszerza nozdrza i z objawami bólu wciąga powietrze do płuc. Skóra staje się sucha, włos traci połysk i jest nastroszony. Wydajność mleka zmniejsza się zaraz od początku choroby, spadając nawet u bardzo mlecznych krów do pół kwaterki dziennie. Przed śmiercią występuje zupełny brak sił i ogólne wyczerpanie ustroju. W ostatniej chwili oddychanie staje się coraz trudniejsze, a kaszel do tego stopnia męczący, że zwierzęta starając się schwytać powietrze, wyciągają szyję i wreszcie giną. Krowy cielne w tym czasie często ronią.

Kto zatai sztukę chorą, ten nietylko wyrządza krzywdę swemu sąsiadowi, swojej wsi i Państwu, ale przedewszystkiem sobie. O ile bowiem właściciel doniesie władzom o pojawieniu się choroby, to Rząd wypłaca odszkodowanie za bydło wybite, natomiast w razie niezgłoszenia zarazy i po ujawnieniu jej przez władze, bydło chore i podejrzane zostaje wybite bez wypłaty odszkodowania, a właściciela pociąga się nadto do odpowiedzialności karnej.

Panowie Wojewodowie wydali ze swej strony jaknajdalej idące i jaknajenergiczniejsze zadzenia, mające na celu ochronę bydła od tej strasznej zarazy, lecz wszelkie zarządzenia władz nie odniosą pożądanego skutku, jeżeli Wy sami, Rolnicy, nie zrozumiecie grozy położenia i władzom nie przyjdziecie z pomocą.

W szczególności powinien każdy właściciel bydła przestrzegać ściśle następujących wskazówek:

1) o zachorowaniu choćby tylko jednej sztuki na zarazę płucną lub o najlżejszych nawet objawach, wzniecających podejrzenie tej zarazy donieść — jak to już wyżej wspomniano — natychmiast właściwej władzy;

2) przestrzegać jaknajskrupulatniej zarządzeń organów urzędowych;

3) unikać, o ile możności, stykania się bezpośredniego lub pośredniego z obcem bydłem a przedewszystkiem pasania bydła na wspólnych pastwiskach;

4) przewietrzać dokładnie stajnie i trzymać je stale w jaknajwiększej czystości, a od czasu do czasu zmywać żłoby ługiem gorącym, podłogi zaś i ściany bielić świeżo ugaszonem wapnem;

5) unikać zbędnego nieraz uczęszczania z bydłem na targi i jarmarki;

6) nie wprowadzać nigdy sztuk zdrowych do obejścia, w którem przebywały sztuki chore, przed przeprowadzeniem dezynfekcji, gdyż zarażą się i padną lub trzeba je będzie wybić;

Walka z zarazą płucną bydła rogatego, to jedno ogniwo w ogólnem dążeniu do utrwalenia podstaw ekonomicznych Rzeczypospolitej, to też Ministerstwo Rolnictwa i D. P. ma nadzieję, że tak we własnym Waszym interesie, jak i w interesie Państwa, nie dopuścicie Obywatele Rolnicy do tego, aby zaraza płucna rozszerzyła się na większe przestrzenie kraju.

Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.